

تورک پورسی

نومرو ۲

تشرین ثانی ۱۳۴۰

جلد ۱

شئون

ضیا کوک آلپ

نه اليم برخيله دلخوز . تورك مليتپرورلری برباش ؛ حقیقی برمرشد
غائب ایتدیله . توركچیلک مفكوره سنك بر مشعله سی اولان بو اصل ذکا ،
کندی ایزنده یورویه جک بیکلرجه معقب بر اقدی . اونك ، تورك تاریخی ،
تورك اجتماعاتی ، تورك حرثی آیدینلاتان تحلیل وتصنیف قوتی ، عصرلردر
روحزده بریکن قارانتقلری درجه درجه اریتمشدی . کچدیکی یول اولجه
بر ایزدی ، شیمدی بر شهرادر . تورك وطنی اك عزیز اولادندن برینی
غائب ایتمه کله تعزیه ایدمك لازم کلن بر فلاکته اوغرادی . ضیا کوک آلپک
خاطره سی اوکنده باشلریمزی ا کدیکمز بو آجی دقیقه لرده ، تسلیمز
اودرکه ، اونك افقمزده دالغه لاندیردینی معنوی بایراغی یره دوشورمه جه جک
بر کنجلك ؛ مملکتک هر گوشه سنده بو ایمانك محفوظیتی ایچون آیاقدہ
سلاحلارمیش دوریسور .

محمد الہ صبحی

بوبرک ملت مجلسنک اجتماعی رئیس جمهور حضرتلری شرق ولايتلارنده کی سیاحتلرندن
عودت ایدرلرکن صوشهرندن یازیلان ۱۲ تشرین اول تاریخی تلغرافلرله بوبرک ملت مجلسی
کورولن لزوم اوزرینه فوق العاده اجتماعه دعوت بویورمشلردی . غازی باشا حضرتلری الی کون
قادر سورمن سیاحتلرندن ۱۹ تشرین اول جمعه ایرتمی کونی آنقریه عودت بویودیله
ومذا کره نصائی بولان ملت مجلسی ده اوکون آچیلدی . باش وکیل عصمت باشا حضرتلری

مجلسك فوق العاده اولارق اجتماعه دعوتك سببى حقتده، موصل مسئله سنك خلیج قونفرانسندن باشلاپ بىر قىچىت اقوامدهكى مذكره لره قادار كچىردىكى صفحات و حدود اختلافلارندن متولد مجلسك اجتماعه سائق موك وضعيتلره دائىر تفصیلات و بر دىلر. بوايضاحات مجلسجه كافى كورولهر ك روزنامه يه كچىلمش و ذاتاً آچىلماسى تشرىن اولك يكرمى اوچنده ايجاب ايدىن مجلسى همان مساعينه باشلامشدر. ايكنجى اجتماع دورده سنى ادراك ايدىن مى مجلسك مملكت و ممالك سعادت و رفاهى تأمينه معطوف اولان كچى سنه پائىش اولدىنى معظم و محتشم انقلابى بوسنه تقيه و استىار ايدىن كچى شېبه سزدر. بويولدهكى موفىقتى دىلر.

رضاء بى كنجىلىسى : تۈرك اوجاقلرى حرث هيئتى اعضاسندن سينوب مبعوثى و سابق صحبه و كلى دوكتور رضاء بى كنجىلىسى ، برطرفدن بويوك برسى ايله يازدىنى تۈرك تاريخى نشره جاليشىر كچى برطرفدن ده بوساعىسنده كندىنه قىمتلى بىر منبع تشكيل ايدىن كنجىخانه سنى سينوب شېرىنه وقف ايتدى . بويوكنجىخانه نك بناسى و ادامىسى ايچون لازم كلن ايرادده آيرىجه محترم دوكتور طرفندن تأمين ايدىلشدر. حذذاتنده چوق قىمتلى اولان بوحر كىتك باخصه كتاب و كنجىخانه يه احتياجى بويوك اولان آناتولىنك برشهرنده اولماسيله قىمتى مضاعفدر. تۈرك حرثه و عرفانه آرقاداشمىزك تأمين ايتدىكى بوياردىقتن دولاي كندىسىنى منتدارانه و مفتخرانه تېرىك ايدىر كچى بويوكوزل ممالك منفرد قالماسنى بوتون قلمىزله تنى ايدىررز.

تۈرك اوجاقلرى شئونى

« تۈرك يۈردى » نك اساسلى وظيفه لرندن بىرى ده مملكتك يوزاون ايكي يرنده آچىلان اوجاقلرك فعاليتلارندن يكدىكرىنى خبردار ايتكدىر . بونك ايچون هر آى اوجاقلرك ناصىل چالاشدقلىرىنى و باخصه نه يادىدقلىرىنى بوستونده يازاجمىز .

آفنده تۈرك ارماجى : قىصه برباز تعطيلندن سوكر ا اجتماعلر ترتيبنه باشلامشدر . اوجاقده ۲۴ تشرىن اول جمعه كونى اورفه مبعوثى مدرس يحيى كمال بك طرفندن كچىلارده اولن فرانسىز متشكر و رومانجيسى آناتول فرانس حقتده عمومى برفونفرانس و بربلشدر. قونفرانسى متعاقب ذكى بكك يتشدىردىكى كزىده صنعتكارلر طرفندن برفونفرانس و بربلش.

وحاضر بولغانلارە چای ویریلشدر . « تۈرك يوردی » آناطول فرانس حقنەدە كى بوقونفرانسى
كلەجك نەسخەلەندە نەشر ایدەجكى كېي بوجمە ضیا كوك آلېك خنطەرەسنى بېجیل ایچون
اوجاقەدە یا ییلەجق مراسم و ایراد ایدیلەجك خطابەلری ضیا كوك آب نەسخەسندە عینا
نەشر ایدەجكدیر .

روڻ نورڪ اوهاڻي : فقير زنڪين ، ڪنج و اختيار هر ڪس به ال اوڙاڻي اڃون

مملکت دو قوتورلریک قیمتلی اشتراکلریله بر معاینه خانه آچدیغی کبی پک چوق مقدارده قیمتلی علاجلرده تدارک ایتشدیر . ۱۶ آغستوسده رسم کشادی پایلان بومعاینه خانه یه بریق آی ظرفنده ۹۲۰ خسته مراجعت ایتشدیر . اوجاق معاینه خانه سته تداوی ایچون مراجعت ایدن خسته لردن ۴۰۲ ایصتمه ، ۱۶۱ التهاب امعا ، ۱۲ روماتیزما ، ۳۷ باغیرصاق ۳۳۸ کیشی ده مختلف امراض مصابی بولونوبوردی . اوجاق ، مساعی و خدمت لرینی الک قولای واساسلی بر طرزده کویلی یه کورتور بیلک ایچون کویلی منطقه لره آیرمغه و دو قوتورلری کوی کوی کز دیره رک علاج لرینی برلرنده توزیعده قرار ویرمش و نونی تطبیق اتمکده جالبه شقده در .

[illegible]

بواوڤه نك تأسسندن صوگرا دميرحي كوني اها ليسى ، رژی اداره سنك توتولر جي
سندن فضله يازديغندن شكيت ايددر ك مراجعت ايتمه لريله اوجاق شخصاً تعقيب ايتمه
اوزره الايدن فضا كويليك اعتراس استدعالي اسباب موجب لريله بجائاً يازمش و بونك كي
بش اولر قريه سنك پكن سنه لر حكومه اولان بورجلرينك تسويه سي ايچون تضيق ايده لري
اوزرينه مراجعت ايتمه كلري اوجاق كندلرينه دالات ايده رك عائد اولديني مقام نژدنده كي
حق و منطقي تشبيلرينك موفقتله نتيجه نمنسه چاليشميدر . بگري كون ظرقنده ۲۰ ضبط دعوي ،
۷۵ استدعا ، ۲۵ مشاوريه اولق اوزره جمعا ۱۲۰ كيشينك ايثني كورميدر . بوندن باشقه اوجاق ،
اسكي يرندن چيقار تيلار ق آچيقده قالان و بروسه نك يكانه كيتبخانه سي اولان « ملي كيتبخانه » به
ناسنده برداثره . تخصيص ايده رك زنكين و قيعتلي كيتبخانه نك معطل قلامسته چاليشميدر .

کتابلر شئونی

«تورک یوردی» کتابلره تخصیص ایتدیکی بوشئونده هر آی نشر اولونان کتابلر حقیقه معلومات ویره چکی کی اجنبی لسانلارنده یازیلش بزی علاقه دار ایدن اثرلری ده ینه بوستولارنده خلاصه به چالیشه جقدر .

آق چوره اوغلی یوسف بک متارکه دن بری مختلف وسیله لرله تورک او جاقلارنده ایراد ایتدیکی خطابه و مصاحبه لرله یازدیق مقاله لر دن بعضی لرینی سیاست و اقتصاد [۱] اسمیله برجله حالده نشر ایتدی . (او جاقلی آرقداش لر نه) اخافنی طاشیان بو کتابک محتویاتی آلتی بویوک قسه آریلش : « استانبولک متارکه دورنده ، ایلک آنقره تخصیساتی ، سربست درس لارده ، انتخابات عرقه سنده ، انتخابات ، سنه دوریه » کتابک کوچوک باشلانغچنده محترم عمر بک دیدیکی کی هر قسده « معین برغایه یه ایرمک ایسته یین فکر لک تسلسل و تحاولی » کورولور . بالخاصه تورکیه جمهوریتک مستقل ، قوتلی و معاصر پردولت اوله رق بویومه سنه شرط قوشدیق اقتصادی او یانیتمک دوا می ، بو او یانیتمکلی ادامه ایچون لازم کلن سعی ایله بوسعی تنظیم ایدمک اولان علم احتیاجی کتابک مرکز ثقلتی تشکیل ایدن فکر لر دن اولدیی ایچون هر قونفرانسه تکرار ایدیور . فکریات عالمزده بر حادنه اولان بواثری هر کک بالخاصه او جاقلیلرک او قوماسی لازمدیر .

قوزان مبعوثی علی صائب بک اورفه نک قورتولوش مجادلرلی [۲] اسمنده بر کتاب نشر ایتدی . صائب بک ، بوتون استخلاص مدتیجه اورفه وحوالیسنی دشمن استیلا سندن قورتارمق ایچون چالیشان قهرمانلرک باشنده بولوندی ایچون بو خاطر اتی چوق قیامتلی بروشیقه در . آوروپایی دوت سنه دن قضیه قان و آتشه بوغان عمومی حربیه عائد کوچوکلی بویوکلی نشر اولونان نشریات سلسله می قارشیسنده انسانک باشی دوتر . غالب و مغلوب مملکتلرک عسکر ، سیاسی ، محرر سفر بر ایدیلش اولان بوتون الی قلم طوطانلری طرفندن یازیلش یوزبیکلرجه اثر میدانه چیقدی . بولردن بر قسمی ۱۹۱۴ دن بری کین بر چوق مهم تاریخی وقعه و آنلرک ضمیمی بعضیلری ده بولردن چیقان درسارک کله جک نسللره تودیعنی استمداف ایدیور ، بزرده بوقیل خاطر ات و یا تنقید کتابی هان یوق دینه جک درجه ده آزدر . صائب بک نشر ایتدیکی بو خاطر اتیله کندی عهد لری نه دوشن چوق اهمیتلی بر وظیفه یی ایفا ایتدی .

اثری اوج قسسه آیران صائب بک خاطر اتیه رأس العین رجعتیله باشلا یوب اورفه

[۱] سیاست و اقتصاد - آق چوره اوغلی یوسف - ۲۲۱ صحیفه ، ۴۰ غروش ، کتابخانه علمی ، استانبول ۱۳۴۰

[۲] اورفه نک قورتولوش مجادلرلی ، علی صائب بک - ۲۷۲ صحیفه ، آنقره ۱۳۴۰

مجادله سینه باشلانیه جنی زمانه قادار کچن وقوعاتی برنجی قسمده خلاصه ایدیور، موندروس متارکە سندن صوکره مملکتک پریشان حالی، بالخاصه اشغال آلتنده کی آتیه نیک کرک برلی و کرک یابانچی دشمندن چکدکلری بوقسمک مندرجاتیدر. ایکنجی قسمده اورفته نیک مجادله دن اولنکی حالی و مجادله یه حاضر لافاسنی، اوچوننجی ده ایسه مجادله یی کونی کونته نوط ایدره ک اوغزا و جدال کونلرینک خاطره سنی تثبیت واحیا ایدیور. بالخاصه علی صائب بکک مقتول برفرانسز ضابطنک اوزرنده بولوبده کتابه ترجمه و علاوه ایدیکی خاطره دفتری وقوعاتک داها اساسلی برصورتده تدقیق و محاکمه سینه فائده لی اولمشدر.

صوک کونلرده شرقه دائر نشر اولنان کتابلر آراستنده بزی علاقه دار ایدنلردن بزی، فیلیوچی جوستینیانی اسمنده برایتالیان غزته مخبرینک (شرقده اون سنه لک سیاسی حیات) اسمی آلتنده طوبلادینی برجله مکتوبلریدر. محرم، ۱۹۱۴ دن متارکە دورینه قادار عثمانی امیراطورافنک کچیردیک سیاسی بحرانلری خلاصه ایتدکدن صوکره شاعدی اوله رق بولاندینی وقوعاتی کونی کونته ایل تمیمو، استامپا، قوریه را دتبالیا کی بویوک غزته لره یازیور. ۱۷ مایس ۱۹۱۹ ده یونانلیارک ازیمیری اشغال و قتل عاملرندن باشلایان بو مشاهدات ۱۹۲۳ ده از میرده تورک قرارگاه عمومیسندن یازلمش بر مکتوبله قاپانیور. تورکیه یه یرقاج دفعه کلن مخبر، سیاحتلری اشناسنده اوغرا دینی مصر و فلسطین ایله سوریه ده ده مختلف انطباع و توقیقاتی بو کتابه علاوه ایتمشدر.

موندروس متارکە نامه سی، از میرده کی بین الملل تحقیقی هیئت راپوری، میثاق ملی صورتی، استانبول اشغالی بیاننامی بوایتالیانجه اثره و شقه اوله رق فرانسیزجه متنلریله علاوه اولمشدر.

بوغزته مخبرندن باشقه برفرانسز متفکرینک یازدینی بر ائرده صوک کونلرک محصولاتندندر. موسیورنه غروسسه هند فلسفه سی و آسیا تاریخی حقنده یازدینی اثرلره عمومی برلاحقه حالنده اولان (آسیانک اویانماسی - بریتانیانک امپریالیستلکی و ملترک اختلالی) کتابی نشر ایدی. بو اثرله جهان حربنک نهایتده دولت آدملرینک اوکنه چیقان مسئله لردن کتمه یی تحریک ایدیوره انکایز حکم و نفوذینک قطعات ارضدن بری یاخود ایکسی اوزرنده دوای عموم اینجون بر عقیده حالنه کشدی. بو حال، عقیده فلان طایفایان مورخلری ایشلرندن آتیقوباماز. بالعکس بوکونک و یارینک علامتلری اولان تورک ملیتپورلکی، اسلام عصیان، سوریه استخلاصی، مصر استقلال، ایران ملیتپورلکی، افغانستان استقلال، هندستان قیام، ژاپونینک تقوی تشیی ایله الک صوک شرقده وقوعه کلن تحول، جمهوری برچینک تشکیلی، - بلکه یارین - بر آتنام ملتنک تأسیسی، عنعنیه منسوب جغرافیه سالکلرینک تعجیبی موجب اولاجق درجه ده کنجکشمش اولان اسکی مملکتلرک دکیشمه سندن باشقه برشی افاده ائمز. قلاسیک مدیث صاحبی اولان آوروپا، آسیا عرقلری بیکلشدیرمک، آسیایی اویاندیرمق ادعاسنده بولونوبوردی. آسیانک آوروپا طرفندن اویاندیرلماسی آسیانک عصیاننه منجر اولمشدر. موسیورنه غروسسه اثرنده یونلری تحلیل ایدیور.